

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу
Кафедра економіки і бізнесу

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни
«Економічна безпека»

<https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=2461>)

Викладач (і)	к.е.н., доц. Прус Юрій Олександрович http://www.tsatu.edu.ua/et/people/prus-jurij-oleksandrovych/
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Економічна безпека є однією з головних умов успішної діяльності підприємств в сучасних умовах господарювання. Економічна безпека характеризує такий стан фінансово-економічних ресурсів підприємства, за якого їхнє раціональне використання є гарантією стабільної прибутковості, рентабельності та забезпечення процесу розширеного відтворення і економічного зростання. Відтак одним з важливих критеріїв забезпечення ефективного функціонування та розвитку підприємств є достатній рівень економічної безпеки. При цьому підприємство здатне ефективно протидіяти можливим загрозам внутрішнього та зовнішнього середовища, а також досягати поставлених цілей і завдань на основі реалізації обраної ним стратегії економічного розвитку. Дисципліна зорієнтована на вивчення таких питань, як: сутність економічної безпеки, її предмет, об'єкти, принципи та функції; функціональні складові економічної безпеки підприємства; призначення, властивості, функції, структура та організація системи економічної безпеки підприємства; методичні основи оцінки стану економічної безпеки підприємства; характеристика показників-індикаторів економічної безпеки підприємства; завдання та функції служби безпеки підприємства; поглинання, злиття та рейдерство в системі економічної безпеки підприємства; економічну розвідку як фактор конкурентної боротьби.

Метою вивчення дисципліни «Економічна безпека» є формування системи спеціальних знань з питань організації системи економічної безпеки підприємства та формування практичних навичок управління нею.

Завдання дисципліни полягає у засвоєнні сутності та особливостей економічної безпеки підприємства, вивченні інструментарію економічної безпеки та набутті практичних навичок у вирішенні управлінських завдань для формування системи економічної безпеки підприємства в умовах динамічного ринкового середовища.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набере в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	ФК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі або біржовій діяльності. ФК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.	РН2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення. РН9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності. РН10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Теоретичні основи економічної безпеки підприємства.
2. Функціональні складові економічної безпеки підприємства.
3. Система економічної безпеки підприємства: призначення, властивості, функції, структура, розроблення.
4. Методичні основи оцінки стану економічної безпеки підприємства.
5. Показники-індикатори економічної безпеки підприємства.
6. Служба безпеки підприємства.
7. Поглинання, злиття та рейдерство в системі економічної безпеки підприємства.
8. Економічна розвідка (економічне шпигунство).

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Теоретичні основи економічної безпеки підприємства.
2. Функціональні складові економічної безпеки підприємства.
3. Система економічної безпеки підприємства: призначення, властивості, функції, структура, розроблення.
4. Методичні основи оцінки стану економічної безпеки підприємства.
5. Показники-індикатори економічної безпеки підприємства.
6. Служба безпеки підприємства.
7. Поглинання, злиття та рейдерство в системі економічної безпеки підприємства.
8. Економічна розвідка (економічне шпигунство).

Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університеті.
- ✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проекті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line

формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.

✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.

✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література

1. Економічна безпека підприємств, організацій та установ : навч. посібник [для студ. вищих навч. закладів] / [В.Л. Ортинський, І.С. Керницький, З.Б. Живко та ін.]. К. : Правова єдність, 2009. – 544 с.

2. Економічна безпека підприємства : методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / [уклад. І. В. Ящишина]. – Кам'янець-Подільський : МЕДОБОРИ-2006, 2016. – 86 с.

3. Економічна безпека підприємства: [підручник] / [А. М. Дідик, О. Є. Кузьмін, В. Л. Ортинський, Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорелов, О. В. Ілляшенко та ін.]; за заг. ред. А. М. Дідика. – Львів: НУ «Львівська політехніка», ТЗОВ «Видавнична група «Бухгалтери України», 2019. – 624 с.

4. Економічна безпека. Підручник / авт.кол.; за ред. д.е.н., О.І. Барановського, д.е.н., О.Б. Жихор. – К. : УБС НБУ, 2014. – 516 с.

5. Економічна безпека: навч. посіб. / [за ред.. З.С. Варналія]. К. : Знання, 2009. – 647с.

6. Підприємництво: інвестиційне забезпечення та економічна безпека : Монографія. / Г.І. Грицаєнко, І.М. Грицаєнко, Г.П. Педченко, Ю.О. Прус, Т.І. Яворська. Мелітополь : Люкс, 2021. – 271 с.

7. Іванюта Т.М. Економічна безпека підприємства : навч. посіб. /Т.М. Іванюта, А.О. Заїчковський. К. : ЦУЛ, 2009. – 257 с.

8. Кавун С.В. Економічна та інформаційна безпека підприємств у системі консолідованої інформації : навч. посіб. / С. В. Кавун, А. А. Пилипенко, Д. О. Ріпка; Харк. нац. екон. ун-т. – Х. : ХНЕУ, 2013. – 364 с.

9. Trusova, N.V., Hryvkivska, O.V., Yavorska, T.I., Prystemskyi, O.S., Kepko, V.N., Prus, Y.O. Innovative development and competitiveness of agribusiness subjects in the system of ensuring of economic security of the regions of Ukraine // Rivista di Studi sulla Sostenibilita, 2020, 2020(2), pp. 141–156.

10. Vinichenko, I.I., Honcharenko, O.V., Khalatur, S.M., Sitkovska, A.O., Prus, Y.O., Korchahina, V.H. Innovation-investment platform of complex ensuring the economic security of enterprises of agrarian industry// Rivista di Studi sulla Sostenibilita, 2020, 2020(2), pp. 63–79.